

beidende Befolkning, og, naar man har sagt, at dette kun falder paa Producenterne, saa troer jeg rigtigt nok, at det beroer paa en mindre dyb Indsigt i Tingene, idet man ikke har betænkt, at Priserne paa de store Markeder ville bestemme Priserne her i Landet, samt at, naar Noget sælges paa Torvet her i Byen og udføres, saa betales der Godtgjørelse af den Consumtion, som her er erlagt, og naar en Kjøbenhavnner altsaa indkøber en Tonde Smør paa Torvet i Kjøbenhavn, saa maa han betale mere for den, end naar han boer udenfor Byen, thi den, der boer udenfor Byen, kan jo faae sin Consumtion erstattet — det er altsaa tydeligt, at det maa være en Fordyring af Livets første Fornødenheder for den arbejdende Klasse i Kjøbenhavn. Dette, sammenholdt med den høiere Hønselse her i Byen, gjør, at Arbejdslønnen i Kjøbenhavn, naar denne Foranstaltning gaaer igennem, nødvendigviis maa blive ikke lidet dyrere end noget andet Sted i Landet, og Følgen deraf maa atter være den, at en stor Deel af den Virksomhed og Industrie, som findes i Kjøbenhavn, vil strømme ud til det øvrige Land, og dette er urigtigt, ikke fordi det jo kunde være meget godt, og man kan jo have forskjellige Meninger om, hvad der er det rette Forhold mellem Kjøbenhavn og Kjøbstæderne, men fordi det er en Række af fremtvungne Forhold. Tidligere har det Omvendte været Tilfældet, da havde Kjøbenhavn Privilegier fremfor Kjøbstæderne, og Følgen heraf var, at Kjøbenhavn havde en betydelig Overflodighed af Velstand og Bedrift, medens Kjøbstæderne succede under de Privilegier, som Kjøbenhavn havde. Disse Privilegier bleve hævede, og jeg tilføjer, de bleve hævede, uden at Kjøbenhavn enten krævede eller fik nogen Erstatning derfor; de bleve hævede, og dette var Ret, men, mine Herrer! nu skal man ikke begaae den samme Feil i en modsat Retning, thi da vil

man see det samme Resultat opstaae ligeledes i en modsat Retning, idet man da vil see, at dette indvirker skadeligt paa Kjøbenhavn, hvilket Forhold er ligesaa skadeligt, som det tidligere Forhold med Hensyn til Kjøbstæderne har været. Der er en anden Betragtning, som jeg vil tillade mig at fremsføre for Thinget, fordi det i mine Dine har en Vigtighed, der er meget betydelig, ja maaskee større end noget af de Hensyn, som tidligere er fremkommet. Det er bekendt, at der hviler paa Landet i Danmark en Skat, som er overordentlig tung at bære, som maaskee er tungere end i sin Tid Hartkornsskatten, skjøndt den ikke staaer opført i Budgettet, det er den Skat, som Landboeren udreder derved, at han tvinges til at overholde Kjøbstadsprivilegierne; det er den Skat, som han udreder derved, at der er berøvet ham hans Næringsfrihed til Fordeel for Kjøbstæderne, at han ikke kan anvende sine Kræfter saaledes, som han helst vilde og kunde, og at han ikke kan benytte sin Tid paa den Maade, der vilde være ham nyttigst, idet han mange Gange, for at indkøbe de Ting, hvortil han trænger, eller for at faae de Arbejder udførte, som ere ham nødvendige, maa hente disse Ting og de Personer, der udfræyes dertil, langveisfra, med stort Tab af Tid og stor Beføstning; dette er en overordentlig tung Skat, som hviler paa Landboeren i Danmark. Naar man nu, mine Herrer! har søgt at gjøre det gjældende, at saadanne Privilegier burde affattes, hvad har man da dertil svaret? Man har idelig svaret: det er meget sandt, men, idet man iøvrigt ikke har været istand til at anføre nogen god Grund, hvorfor Kjøbstæderne skulle beholde disse Privilegier fremfor Landet, har man her sagt: Kjøbstæderne bære høiere Byrder, og derfor vilde det være ubilligt og uretfærdigt, om man berøvede dem disse Privilegier; de betale disse dyrt nok.